

פרשיות ויקהל-פקודי תשפ"ג – למה האלוקים הצטמצם בארבע קירות המשכן והמקדש?

1. **שמות רבה לד:** בשעה שאמר הקב"ה למשה עשה לי משכן, התחיל מתמיה ואומר: כבודו של הקב"ה מלא עליונים ותחתונים והוא אומר עשה לי משכן?! ועוד היה מסתכל ורואה ששלמה עומד ובונה בית המקדש שהוא גדול מן המשכן, ושלמה אומר (מלכים א ח, כז): 'כי האמנם ישב אלוקים על הארץ?! הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך - אף כי הבית הזה אשר בניתי?!'

אברבנאל פתיחה לפרשת תרומה: בענין השולחן ולחם הפנים שעליו, מה היה הצורך במצווה הזאת, לשום י"ב חלות על השולחן ולבונה בתוכם, ושלא יאכל אדם מהם כל השבוע עד היום השביעי – האם היה זה לצורך גבוה?! והלא ה' יתברך אינו צריך אליו כי הוא הנותן לחם לכל בשר?

ברכות ל, א: היה עומד בחוץ לארץ יכוון את ליבו כנגד ארץ ישראל ... היה עומד בארץ ישראל יכוון לבו כנגד ירושלים ... היה עומד בירושלים יכוון לבו כנגד בית המקדש ... היה עומד בבית המקדש יכוון לבו כנגד בית קדשי הקדשים ... היה עומד בבית קדשי הקדשים יכוון לבו כנגד בית הכפורת.

[להבדיל] הודעת וואטספ מרמת הגולן: כמה אתגעגע לתפילות החג אצלי בסלון, להלל חגיגי בימות הפסח ולקריאה בתורה בחול המועד (שאותה לא שמעתי שנים...). כמה אתגעגע לשלוש תפילות אצלי בבית, במרפסת ובסלון, בחיבור אישי ופנימי כל כך. כמה אתגעגע לרוח הזו שלא רצים בסערה למנחה וערבית, אלא ניגשים בנחת ומתפללים ברוע. וכנציגת הנשים, כמה שמחנו שהגברים לא נעלמים מהבית בזמנים הכי קריטיים, אלא פשוט ניגשים להתפלל והנה הם בחזרה...

2. **מורה נבוכים ג, מז:** כל הכוונה במקדש שתיווצר **התפעלות** בלב הפונה אליו ושיפחד ויירא. **רבי אברהם בן הרמב"ם:** 'זוהי שער השמים' - על ידי הכוונה אליו יתעלה, תגיע ההשגה למי שידע והתכוין ... כאילו מקום זה שער להיכנס אל מי שתיארוהו שהוא ישב בשמים ורוכב שמים ברוך הוא.

רש"י לא, יח: אין מוקדם ומאוחר בתורה, מעשה העגל קדם לציווי מלאכת המשכן ימים רבים, שהרי בי"ז בתמוז נשתברו הלוחות וביום הכפורים נתרצה ה' לישראל, ולמחרת התחילו בנדבת המשכן. **ספורנו לא, יח:** מפני מה לא הושג התכלית שיעד האל יתברך במתן תורה ... באמרו 'מזבח אדמה תעשה לי בכל המקום אשר אבא אליך' - עד שהוצרך לעשות משכן? והודיע שקרה זה בסיבת רוע בחירת ישראל [בחטא העגל] ... שהמה המרו והשחיתו דרכם ונפלו ממעלתם.

רמב"ן ויקרא ח, א: על דרך הישר נצטווה משה במלאכת המשכן **קודם למעשה העגל** וכשנתרצה לו הקב"ה והבטיחו שישרה שכינתו, ידע מעצמו שמצוות המשכן במקומה עומדת וציווה לישראל.

3. **ספר המאמרים תרנ"ט/ב:** ידוע ההפרש בין השפעת השכל מרב לתלמיד, שהיא שפע רוחניות ובין השפעת הטיפה שהיא השפעה גשמית. דהשפעת השכל היא רק הארה לבד והראיה שאינו נעשה מזה מציאות חדשה, דמי שאינו בעל מוחין, כמה שישפיע לו לא יועיל מאומה וכמאמר העולם 'ראש אי אפשר לשתול'. משא"כ בהשפעה גשמית נשפע מהות המוחין ממש עד שמוליד נפש שלם במוחין וכל כחות נפשו, עד שנעשה הבן כמו האב ממש ... והשפעה זו נמשכת בטיפה גשמית משום דהמשכת העצם אינה יכולה להיות דרך הרוחניות כי אם בגשמיות דווקא, ד'נעוץ תחילתן בסופן'.

ליקוטי שיחות ג/904: כלל ידוע ש'כל הגבוה ביותר – יורד למטה ביותר'. הקב"ה הוא נעלה מכל הגדרה ורק כאשר מתחברים מקום ולמעלה ממקום, גבול ובל' גבול ביחד, הדבר מסמל את כוח העצמות שהוא 'נמנע הנמנעות' ... ולכן כל עוד התפילה והקורבנות אינן תלויות במקום, עדיין לא שורה עצמות האור האלוקי. ובמה הוא מתבטא? בהתחברות של למעלה ממקום עם מקום מוגדר.

תורת מנחם תשכג ב/323: בירור הגוף ונפש הבהמית צריך להיות שהם עצמם יתהפכו לקדושה ... כך שכאשר ישנו כח וכשרון בגוף ונפש הבהמית, הם עצמם צריכים להכריז 'אין עוד מלבדו'.